

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-2-4 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 10-34/538-190
Karar Tarihi : 6.5.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı
KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : E. Ebru ÖZTÜRK, Nur Seda KÖKTÜRK, Nimet ALACAPUNAR

C. BAŞVURUDA

20 **BULUNAN** : -Oskay Yapı Malzemeleri İnşaat Sanayi Pazarlama Ticaret Ltd. Şti.
İvedik Organize Sanayi Sitesi Merkez Sanayi Sitesi 30. Cadde
No:63 İvedik/Ankara

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILANLAR : - Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.
Alçıpan Fabrikası 06530 Bilkent/Ankara
- Dalsan Alçı Sanayi ve Ticaret A.Ş.
1. Cadde, Sincap Sokak No: 12, 06060, Büyüksanayi-Ankara

30 **E. DOSYA KONUSU:** Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş. ve Dalsan Alçı Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin uygun fiyatlı alçı levha satılmasını engellemek amacıyla Oskay Yapı Malzemeleri İnşaat Sanayi Pazarlama Ticaret Ltd. Şti. (Oskay Yapı)'ne marka ve logolarını kullanmamaları konusunda ihtarda bulunduğu iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçesinde özetle;

- Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş. (Knauf) ile herhangi bir mali problemleri olmamasına rağmen bayilik sözleşmelerinin 2007 sonunda yıl bitmeden Knauf tarafından iptal edildiği,
- 40 - Knauf bayiliği iptal edildikten sonra, dışarıdan alçı levha temin edip satmaya başladıkları ancak verilen fiyatların fabrikaları rahatsız ettiği ve fiyat vermemeleri konusunda sözlü olarak uyarıldıkları,
- Oskay Yapı'nın fiyat vererek satış yapmaya devam etmesi üzerine, Knauf'un, 2008 yılı sonunda markalarını ve logolarını internet sitesinde ve faturada kullanmamaları konusunda kendilerine noter kanalıyla ihtarda bulunduğu,

- 50
- Knauf ihtarının hemen akabinde Oskay Yapı'ya aynı tür bir ihtarın Dalsan Alçı Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Lafarge-Dalsan) tarafından da yapıldığı, bu durumun kendilerinde şüphe uyandırdığı,
 - Logolarını ya da "alçıpan" markasını kullanan birçok firma olmasına rağmen Oskay Yapı'yı hedef alan bu ihtarın asıl amacının uygun fiyatlı alçı levha satılmasını engellemek olduğu

ifade edilmiş, konunun 4054 sayılı Kanun çerçevesinde değerlendirilmesi talep edilmektedir.

60

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 16.12.2009 tarih ve 8920 sayı ile giren şikayet üzerine yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 18.01.2010 tarih, 2009-2-4/İİ-10-EÖ sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulu'nun 28.1.2010 tarih ve 10-10 sayılı toplantısında görüşülmüş ve 10-10/104-M sayılı karar ile Knauf ve Lafarge-Dalsan hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 28.4.2010 tarih ve 2009-2-4/ÖA-10-189.EÖ sayılı Önaraştırma Raporu, 3.5.2010 tarih ve REK.0.06.00.00-110/213 sayılı Başkanlık Önergesi ile 10-34 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Knauf ve Lafarge-Dalsan'ın 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddiasına ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

70 I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraflar

I.1.1 Şikayet Edilen Taraf: Knauf

80

Almanya merkezli Knauf, dünyanın 35 ülkesinde 100'den fazla fabrikası bulunan bir yapı malzemeleri üreticisidir. Türkiye'de faaliyete başlaması, Tepe Grubu'nun 1989'da Bilkent'te kurduğu alçı levha fabrikasına 1997 yılında ortak olmasıyla gerçekleşmiştir. Bu tarihten sonra Tepe Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş. adıyla faaliyetine devam eden şirket 2003 yılında Tepe Grubu'nun tüm hisselerini Knauf International GmbH'ye devretmesiyle tamamen Knauf'un kontrolüne geçmiştir. Knauf, hâlihazırda Knauf Grubu'nun bir iştiraki olarak faaliyet göstermektedir. Knauf'un Türkiye'de alçı levha alanında (.....) m²'lik, toz alçıda ise (.....) ton'luk kapasitesi bulunmaktadır.

I.1.1 Şikayet Edilen Taraf: Lafarge-Dalsan

1998 yılında Lafarge ve Dalsan Alçı'nın eşit ortaklıklarıyla kurulan Lafarge Dalsan, Ankara ve Gebze'deki tesislerinde, yılda (.....) ton toz alçı ve yaklaşık (.....) m² çeşitli ebat ve nitelikte alçı levha üretim kapasitesine sahiptir.

I.1.2. Şikayet Eden Taraf: Oskay Yapı

90

Oskay Yapı, yapı malzemeleri toptan ve perakende satışı alanında faaliyet göstermektedir. Aygips Alçı, Wallmerk ve Tepe Betopan bayisi olan Oskay Yapı, daha önce Knauf bayiliği de yapmıştır.

I.2. Değerlendirme

100 Başvuru dilekçesinde yer verilen iddiaların gerçekliğini araştırmak üzere 19.4.2010 ve 20.4.2010 tarihlerinde sırasıyla Knauf ve Lafarge-Dalsan'da raportörlerce yerinde incelemeler yapılmış olup, söz konusu iddialara ilişkin bilgi, belge ve teşebbüsler arası iletişim olup olmadığı araştırılmıştır.

Yerinde incelemelerde tespit edilen hususlara kısaca aşağıda yer verilmiştir. Knauf'un Genel Müdürü ve Satış Pazarlama Müdürü ile raportörlerce yapılan görüşmede aşağıdaki hususlar beyan edilmiştir:

110 *"Markamızın her yerde kullanılması bizim markamızın tanınırlığını artırdığı için olumlu bir şeydir. Ancak bayilik ilişkisi olmadığı halde "ben Knauf bayisiyim, her türlü ürünü temin ederim" diyerek Knauf bayisi havasını veren firmalara müsaade etmeyiz. Oskay'ın tutumu da bayilik ilişkisi olduğu süre içinde "Knauf'un en büyük bayisiyim, en iyi iskontolu alımı ben yaparım" şeklinde olmuştur ve etik ilkelerimize de aykırı hareketlerde bulunmuştur. Bunun yanı sıra bu ifadeleri ile bayiler arasında haksız rekabete (bayinin imajını yanlış yansıtmayı) yol açtığından bayilik ilişkisine son verilmiştir. Bayiliğin bitmesinin sebebi fiyatları düşürmesi değildir.*

120 *Herhangi bir bayiliğin bitmesinin bir sebebi de finansal sıkıntıdan dolayı ödemelerin aksamasıdır. Ancak bayiliği bittiği halde Knauf'a gönül vermiş ve hala dürüst bir şekilde logomuzu kullanan firmalar da vardır ve onların kullanmasına müsaade ederiz. Ancak Oskay benzeri dürüst davranmayan kötü niyetli firmalara bayilik iptalinden sonra logo ve marka kullandırmayız.*

130 *İlk inceleme aşamasında Oskay'ın bayiliğinin bitmesinin nedeni yeniden yapılandırma olarak açıklanmıştır, bu yeniden yapılandırma kapsamında bayilere belli kriterler getirilmiş olabilir, bu kriterlere uymayan bayiler olduğunda da bu kapsamda bayilik bitirilmiş olabilir. Müşteri şikâyetlerine dönüş veremeyen ve bizim işlerimizi iyileştiremeyen bayilerle ticari ilişki kurmamayı tercih ediyoruz. Sadece satış yapan bayilerimiz vardır, ama satış sonrası teknik destek gibi müşteri ihtiyaçlarını da giderme zincirinde yer alırlar. Bu hizmetleri vermeyen kuruluşların "alçıpan" ismini kullanmalarına müsaade etmeyiz.*

Markalarımızı kullanmasını istemediğimiz teşebbüslere karşı kanuni haklarımızı koruruz. www.knaufalci.com isimli internet sitesi sahibine de yine benzer nitelikte bir ihtarname geçen hafta gönderdik. Oskay'dan başka bayi olmayıp da ürünlerimizi satan birçok firma bulunmaktadır ancak internet üzerinden satış yapan firma olup olmadığını bilmiyorum.

Dalsan'ın çektiği ihtarname hakkında bir bilgim yok.

140 *Tüm pazardaki Knauf markası ya da rakip markaların fiyatlarını takip ediyoruz, pazardaki rekabete cevap veremedikleri zaman zaten bayiler de bize dönüş yapıyorlar, takip etmemize de gerek kalmayabiliyor. Bu fiyat takibinin sonunda fiyat konusunda bayilere herhangi bir yaptırımımız söz konusu olamaz."*

150 Lafarge-Dalsan Genel Müdürü, bayilerinin müşterisi olan tali bayilerin izin alarak logolarını kullandıkları, bayi müşterisinin Lafarge-Dalsan ürününü satmaya hevesli olması ve sattığı yerin muntazam olması halinde logolarını kullanabildiğini, Oskay Yapı'nın logolarını internet sitesinde kullandığından bayileri aracılığıyla haberdar olduklarını, Oskay Yapı'nın hiç Lafarge-Dalsan bayisi olmadığı halde bayileri gibi davrandığı, tüm logo, marka ve "alçım" isimli karakterimizi internet sitesinde kullandığı için yasal haklarını korumak amacıyla ihtar çektiklerinin ifade etmiştir.

Başvuru sahibi Oskay Yapı bir dönem Knauf'un bayisi olmuş iken Lafarge-Dalsan'ın hiçbir zaman bayisi olmamıştır ve direkt olarak ticari ilişki kurmamıştır. Ancak sonraki dönemde Oskay Yapı her iki teşebbüsün de ürünlerini, bu teşebbüslerin bayilerinden ya da diğer kanallardan temin ederek satmaya devam etmiştir. Mevcut durumda Oskay Yapı'nın internet sitesinde bu ürünlere ait herhangi bir reklam yapılmadığı, marka ya da logo kullanılmadığı gözlemlenmiştir.

160 Başvuru sahibi tarafından dile getirilen hususlardan biri Knauf'un Oskay Yapı ile bayilik ilişkisini nedensiz bitirdiği ve sonrasında Oskay Yapı alçı fiyatlarını düşürdüğü için logolarını kullanmasına izin vermemesi ve bunun üzerine noter kanalıyla ihtar çektiğidir. İkinci iddia ise söz konusu ihtarların iki teşebbüs tarafından yakın zamanlarda çekildiği ve aralarında anlaşma olabileceği yönündedir.

Yerinde incelemelerde söz konusu iddialardan ilkinе ilişkin olarak Form Akustik tarafından Knauf Genel Müdürü'ne, Oskay Yapı'nın satış fiyatları hakkında 18 Eylül 2008 ve 18 Ekim 2009 tarihlerinde bilgi verdiğini gösteren elektronik postalara ulaşılmıştır. İkinci iddiaya ilişkin olarak ise herhangi bir belgeye ulaşılammış ve teşebbüsler arası bir iletişim ya da anlaşma olduğuna dair herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

170 Yerinde incelemeler sırasında raportörlerce yapılan görüşmelerde Knauf ve Oskay Yapı arasında ticari anlaşmazlık olduğu ifade edilmiş, bayilik ilişkisi bittikten sonra da logoların izinsiz bir şekilde kullanılmasına devam edildiğinden noter kanalıyla ihtarname yollandığı ifade edilmiştir. Lafarge –Dalsan tarafında ise, hiçbir zaman bayisi olmadığı halde Oskay Yapı'nın Lafarge–Dalsan logolarını da izinsiz bir şekilde internet sitesinde ve faturalarında kullanmaya devam etmesi üzerine ihtar çekildiği belirtilmiştir. İhtar uygulamasının sadece Oskay Yapı'ya özgü olmadığı, teşebbüslerin ticari olarak iyi ilişki içinde olmadığı ve izinsiz olarak logosunu kullanan diğer teşebbüslere de benzer tavır içinde olduğu yerinde inceleme sırasında ulaşılan elektronik postalardan anlaşılmıştır. Bu çerçevede, dosya konusu iddialara ilişkin yeterli bilgi ve belge bulunmadığından 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilmediği sonucuna varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.